

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 8 juni 2011
Ons kenmerk 23/3.2/2011004646
Behandeld door mevrouw D. Heidema (0592) 36 51 70
Onderwerp: Visietraject Sociaal en Cultureel Domein Drenthe

Geachte voorzitter/leden,

In de aanbiedingsbrief van de begroting van 2011 hebben wij u geïnformeerd over de inhoudelijke verkenning tussen provincie en gemeenten op de gezamenlijke thema's van het sociaal en cultureel domein. Doel van deze inhoudelijke verkenning is om te komen tot een gezamenlijke visie op het sociaal en cultureel domein in Drenthe. In deze brief en bijgevoegd visiedocument willen wij u informeren over het proces van dit visietraject, de eerste resultaten en het vervolg van dit traject.

Aanleiding gezamenlijk visietraject

De noodzaak tot het komen van een gezamenlijke visie op het sociaal en cultureel domein in Drenthe is gelegen in de veranderende rol en taak van de provincie, als ook de keuzes die de Drentse overheden moeten maken ingegeven door bezuinigingen. Om te voorkomen dat door stapeling van bezuinigingen voorzieningen ongewenst verdwijnen is het goed een gezamenlijke visie te vormen op de genoemde domeinen in Drenthe.

Proces van het visietraject

Voor u ligt het resultaat van deze visie. Er is een gezamenlijk beeld geschetst van de functies en taken in beide domeinen. Daarnaast is beschreven welke overheid hier verantwoordelijkheid voor draagt of zal dragen waarna weergegeven is welke prioriteit wordt toegekend aan de betreffende taak. Het resultaat is een visiedocument met een dermate hoog abstractieniveau dat vraagt om een verdere concretisering. Deze concretisering is verder ingegeven vanuit het bestuursakkoord en in het licht van de beperktere financiële mogelijkheden.

De VDG en het college van GS hebben hierom gezamenlijk besloten om het voorliggende document in een vervolgtraject uit te werken. Deze uitwerking zal, na afstemming met uw staten en de gemeenteraden, in het najaar van 2011 ter besluitvorming aan de colleges worden voorgelegd.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
jk/coll.

Visiedocument

Sociaal en Cultureel domein Drenthe

Vereniging van Drentse Gemeenten

Afdeling Drenthe van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

provincie **D**renthe

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Sociaal domein	5
Cultureel domein – de Kunsten	8
Cultureel domein – het Drents erfgoed	11
Deelnemers visietraject	14

Inleiding

Aanleiding voor dit gezamenlijke visietraject tussen de 12 Drentse gemeenten (VDG) en de Provincie Drenthe waren de volgende ontwikkelingen in het sociaal en cultureel domein:

- ▶ Minder beschikbare middelen, noodzaak tot bezuinigingen bij alle 13 overheden.
- ▶ Rol en taakdiscussie provincie (Provincie Nieuwe Stijl) en de inspraakreactie hierop van de VDG.
- ▶ Gewenst overleg en afstemming tussen 13 overheden.

Gezien bovenstaande ontwikkelingen, en de goede ervaringen binnen de sociale en culturele allianties, hebben het bestuur van de VDG en het college van GS van Drenthe besloten een gezamenlijke visie op het sociale en culturele domein te vormen. De gezamenlijke visie moet een heldere ordening van functies en taken opleveren. Deze ordenende stap is gericht op het effectiever inzetten en inhoudelijk verbeteren van het beleid op het sociaal en cultureel domein.

Oprachtomschrijving aan de ambtelijke werkgroep

Het opleveren van een visiedocument voor het sociaal en cultureel domein voor 1 april 2011 waarin staat beschreven:

1. Beschrijving van de functies en taken op het sociale en culturele domein vanaf 2014
2. Beschrijving van de rolverdeling tussen gemeenten en provincie
3. Prioritering van de functies /taken.
4. Het advies moet voor de dertien overheden een lijn schetsen op functie/taak niveau dat als input kan dienen voor de komende voorjaarsnota's.

Naast de werkgroep 'Visietraject Sociaal en Cultureel domein' zijn ook binnen deze samenwerking, de volgende onderwerpen, werkgroepen actief:

- ▶ Vitaal Platteland
- ▶ Regionale economie
- ▶ Bibliotheken
- ▶ Jeugd en Zorg

Opzet van het visietraject:

In de eerste bijeenkomst zijn de functies en taken binnen het Sociaal en Cultureel domein benoemd. Belangrijk was dat de discussie zou gaan over de inhoud en prioritering van de (beleidsmatige) functies. Niet over het al dan niet korten op voorzieningen of instellingen. Om deze reden is in dit visiedocument gekozen voor het benoemen van functies en taken. Hierop volgend zijn de onder-

werpen geclusterd en zijn werkgroepen geformeerd die de onderwerpen verder hebben uitgewerkt. De werkgroepen hebben in de drie plenaire bijeenkomsten gerapporteerd over de vorderingen en de discussiepunten. Deze bijeenkomsten bestonden uit het bespreken van de vorderingen en gezamenlijke afstemming.

De volgende werkgroepen zijn geformeerd:

Amateurkunst – podiumkunst - beeldende kunst
Erfgoed materieel – immaterieel – cultuureducatie
WMO - Onderwijs – sport

De opdracht aan de werkgroepen:

Beschrijf de functie/taak en ontwikkel een visie op de rolverdeling tussen gemeenten en provincie op /vanaf 2014 en breng hierbinnen een prioritering aan.

NB Jeugdzorg en Bibliotheken worden binnen andere ambtelijke werkgroepen nader uitgewerkt.

Het visiedocument ‘Sociaal en Cultureel domein Drenthe’

In dit document wordt een gezamenlijke visie gegeven op de functies en taken binnen het sociaal en cultureel domein in Drenthe. Er wordt achtereenvolgens op het sociale domein, de kunsten, het erfgoed en cultuureducatie weergegeven welke functies daarbinnen worden onderscheiden. Of deze wettelijke taken bevat of dat deze worden uitgevoerd binnen de ambities van gemeenten of provincie. Vervolgens wordt aangegeven welke rol of taak er wordt gezien voor gemeente of provincie en hoe deze zich tot elkaar verhouden. Tot slot wordt een prioritering aangegeven d.m.v. een advies in de zin van: Handhaven, Versoberen, Intensiveren en Afbouwen.

Handhaven, Versoberen, Intensiveren en Afbouwen

Het advies handhaven, versoberen, intensiveren of afbouwen wil aangeven welke prioriteit gegeven wordt aan deze functie/taak. Hierbij gaat het niet in directe zin over vermeerderen of verminderen van de financiële inzet. Bijvoorbeeld; Handhaven kan worden vertaald naar het in stand houden van een functie, maar mogelijk kan dit tegen minder kosten. Intensiveren kan betekenen dat andere of meerdere (private) partijen worden betrokken bij de betreffende functie waarbij de overheid een regierol gaat voeren. In een vervolgtraject willen we op verschillende thema's gezamenlijk verder onderzoeken welke mogelijkheden en kansen er benut kunnen worden. Thema's waarop dit vervolgtraject o.a. wenselijk is: Materieel erfgoed, WMO steunfunctie en Vitaal platteland.

Middels deze prioritering wordt de richting en ambitie geduid die passend is binnen deze gezamenlijke visie. De gezamenlijke visie gaat uit van dat wat nodig is voor het behoud van een goede en stevige Drentse structuur op het sociale en culturele domein. Er wordt er antwoord gegeven op de vraag welke rol en taak er wordt gezien voor de gemeente en/of provincie. Er wordt gesproken over de functies op deze beleidsterreinen, niet op voorzieningen of instellingenniveau. In de praktijk bleek het praten of functie/taakniveau soms lastig, maar blijft essentieel voor een zo zuiver mogelijke discussie. Het visiedocument bevat hierdoor ook een hoger abstractieniveau welke door elke overheid zelfstandig of in het vervolgtraject vertaald kan worden naar de eigen dagelijkse praktijk.

Het advies aan de VDG en het college van GS

1. Instemmen met het visiedocument 'Sociaal en Cultureel domein Drenthe'
2. Instemmen met het opzetten van een vervolgtraject waarbij op gezamenlijke thema's verder en verdiepend, passend binnen deze visie, samen wordt gewerkt op het Sociaal en Cultureel domein in Drenthe. (Voorbeelden hiervan zijn Vitaal Platteland en Materieel Erfgoed)

24 maart 2011

Werkgroep Visietraject Sociaal en Cultureel domein Drenthe

Sociaal domein

Wat bindt de Drentse gemeenten en de provincie Drenthe?

- ▶ wettelijke taken
- ▶ gedeelde provinciale en gemeentelijke ambities
- ▶ gedeelde grote Drentse vraagstukken en knelpunten.

We onderscheiden hierin de volgende functies en taken:

- ▶ Wet op de Jeugdzorg
- ▶ WMO
- ▶ Onderwijs
- ▶ Belangenbehartiging
- ▶ Sport

Het onderscheid in wettelijke taken en (gedeelde) ambities:

Wettelijk

- ▶ Wet op de Jeugdzorg (van provincie naar gemeenten)
- ▶ Onderwijs (gemeenten)
- ▶ WMO (gemeenten en provincie binnen artikel 13)

WMO wettekst § 3. Provinciale staten en gedeputeerde staten

Artikel 13

Provinciale staten onderscheidenlijk gedeputeerde staten dragen zorg voor het voeren van beleid betreffende het steunfunctiewerk.

Ambities (gedeelde)

- ▶ Onderwijskansen
- ▶ Onderwijs / arbeidsmarkt
- ▶ Belangenbehartiging
- ▶ Sport
- ▶ Monitoring en onderzoek

De gezamenlijke doelstelling:

Beter benutten van de Drentse sociale kracht.

Hoe gaan we daar gezamenlijk aan werken?

Sociale Allianties Nieuwe Stijl

Sociale allianties in verbinding met ruimtelijke gebiedsopgaven, cultuur, economie en duurzaamheid. Binnen thema's zoals vitaal platteland, demografische ontwikkelingen, leefbaarheid, economie en toerisme.

Kader van Sociale allianties Nieuwe Stijl:

- ▶ Drentse of regionale thema's
 - Krimp en demografie, Vitaal Platteland, onderwijs-arbeidsmarkt, etc. (art. 13 WMO)

- ▶ Afspraken maken op basis van gemeenschappelijke doelen
 - Innovatie, ontwikkelen, initiëren, lobby
 - Op bovenlokale, regionale of provinciale maat
 - Integrale werkwijze

- ▶ Middeleninzet bepalen
 - Financiën, organisatie, planning en partners

Thema	Wettelijke taak of ambitie	Huidige situatie: Gemeente en/of provincie	Toekomstige situatie: Gemeente en/of provincie	Intensiveren, Handhaven, Versoberen en Afbouwen	Onderbouwing
Sociaal domein					
Jeugdzorg	Wettelijk	Provincie	Gemeenten	G: Intensiveren P: Handhaven/verso- beren	Decentralisatie Jeugdzorg naar gemeenten
Onderwijs	Wettelijk	Gemeenten	Gemeenten	G: Handhaven P: Versoberen/Afbouwen	Wettelijke taak gemeenten
Onderwijskansen	Ambitie	Gemeenten en provincie	Gemeenten	G: Handhaven P: Versoberen	Taak en ambitie gemeenten
Onderwijs / arbeids- markt	Ambitie	Provincie	Provincie	P: Handhaven	Regiefunctie provincie
Belangenbehartiging - Lokaal - Bovenlokaal	Ambitie Ambitie	Provincie Provincie	Gemeenten Provincie	G: Intensiveren P: Versoberen/afbouwen	Belangenbehartiging is geen taak/functie voor de provincie
WMO	Wettelijk	Gemeenten	Gemeenten	G: Handhaven P: Geen uitvoerende taak	Wettelijke taak gemeenten
WMO art. 13 Provinciale steun- functie door inzet op: onderzoek, analyse, innovatie en ontwikke- ling. Initiëren en lobby op Drentse of regionale thema's.	Wettelijk	Provincie	Provincie	P: Handhaven	Wettelijke steun- functie provincie, invulling steunfunctie is gezamenlijk gefor- muleerd.
Breedtesport	Ambitie	Gemeenten	Gemeenten	G: Handhaven P: Afbouwen	Taak gemeenten (Drenthe 2028)
Topsport	Ambitie	Provincie	Provincie en Gemeenten	P: Handhaven G: Intensiveren	Taak gemeenten / provincie (Drenthe 2028)
Sportmonitor	Ambitie	Provincie / Gemeenten	Gemeenten / Provincie	G: Intensiveren P: Handhaven	Beleidsinhoudelijk gemeenten, onder- zoek en monitoren ook taak provincie
Jeugdmonitor	Ambitie	Provincie / Gemeenten	Gemeenten / Provincie	G: Intensiveren P: Handhaven	
Onderwijsmonitor	Ambitie	Provincie / Gemeenten	Gemeenten / Provincie	G: Intensiveren P: Handhaven	

Cultureel domein – de Kunsten

Wat bindt de Drentse gemeenten en de provincie Drenthe?

- ▶ gedeelde provinciale en gemeentelijke ambities
- ▶ gedeelde grote Drentse vraagstukken en knelpunten
- ▶ bestuurlijke (bestel) afspraken tussen de drie overheidslagen

Onderscheid de volgende functies en taken:

- ▶ Professionele podiumkunsten
- ▶ Festivals
- ▶ Amateurkunst
- ▶ Beeldende Kunst & Vormgeving (BKV)
- ▶ Cultuureducatie

De gezamenlijke doelstelling:

- ▶ Participatie (toegankelijkheid, spreiding en kwaliteit)
- ▶ Infrastructuur (elkaar aanvullen: basis gemeenten, top provincie)

Hoe gaan we daar gezamenlijk aan werken?

Culturele Allianties Nieuwe Stijl

Culturele allianties in verbinding met ruimtelijke gebiedsopgaven, cultuur, economie en duurzaamheid. Binnen thema's zoals vitaal platteland, demografische ontwikkelingen, leefbaarheid, economie en toerisme.

Kader van Culturele allianties Nieuwe Stijl:

- ▶ Drentse of regionale thema's zoals leefbaarheid en toerisme
- ▶ Afspraken maken op basis van gemeenschappelijke doelen
 - Innovatie, ontwikkelen, initiëren, lobby
 - Op bovenlokale, regionale of provinciale maat
 - Integrale werkwijze
- ▶ Middeleninzet bepalen
 - Financiën, organisatie, planning en partners

Thema	Wettelijke taak of ambitie	Huidige situatie: Gemeente en/of provincie	Toekomstige situatie: Gemeente en/of provincie	Intensiveren, Handhaven, Versoberen en Afbouwen	Onderbouwing
Cultureel domein - De kunsten					
Professionele Podiumkunsten Facilitering	Bestuurlijke afspraken met Rijk en Noordelijke overheden	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven / Versoberen P: Handhaven / Versoberen	Taken goed verdeelt: gemeenten de theaters en lokale gezelschappen, provincie de gezelschappen op Drentse en/of Noordelijke schaal. Beide intentie om niveau te handhaven, evt. met minder gezelschappen
Professionele Podiumkunsten Programmering	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven / Versoberen P: Handhaven / Versoberen	Idem (zie hierboven, maar dan voor producties).
Festivals Evenementen	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven P: Handhaven	Gemeenten lokale festival, provincie select aantal provinciale festivals / evenementen
Amateurkunst / Talentontwikkeling	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven P: Handhaven	Gemeenten lokale verenigingen en podia, talentontwikkeling via kunstencentra. Provincie select aantal gezelschappen provinciale schaal.
Amateurkunst tweede-lijns-ondersteuning	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten	G: Handhaven / Versoberen P: Afbouwen	Verschuiving van provinciale instelling naar aanbiedersmarkten regionale kunstencentra

Thema	Wettelijke taak of ambitie	Huidige situatie: Gemeente en/of provincie	Toekomstige situatie: Gemeente en/of provincie	Intensiveren, Handhaven, Versoberen en Afbouwen	Onderbouwing
Cultureel domein - De kunsten					
Amateurkunst – Drents Participatieplan	Bestuurlijke afspraak met Rijk	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven P: Handhaven	Als Rijk huidige lijn voortzet (Fonds) dan voortzetting: gemeenten lokale projecten en provincie provinciebrede projecten.

Cultuureducatie Kunsten	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten	G: Handhaven P: Afbouwen	Verschuiving van provinciale aanbod kunsteducatie naar regionale kunstcentra en aanbieders
Cultuureducatie Erfgoed	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven P: Versoberen	Verschuiving van provinciale productie erfgoededucatie naar advies. Productie meer regionale kunstcentra en regionale erfgoedaanbieders
BKV Kunstuitleen	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten	G: Handhaven P: Afbouwen	Uitleenpunten vanaf 2011 volledige verantwoordelijkheid gemeenten, handhaving mits exploitatiekosten niet hoger uitvallen (plan CBK & Biblionet).
BKV advies & bemiddeling	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven / Versoberen P: Versoberen	Verantwoordelijk volledig gescheiden vanaf 2012. Advies voor rekening van gemeenten.
BKV-projecten	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven P: Handhaven	Opdrachten lokaal en provinciaal gescheiden verantwoordelijkheden provinciale opdrachten in kader van BKV in openbare ruimte (RO) op provinciale schaal.

Cultureel domein – het Drents erfgoed

Wat bindt de Drentse gemeenten en de provincie Drenthe?

- ▶ wettelijke taken
- ▶ gedeelde provinciale en gemeentelijke ambities
- ▶ gedeelde grote Drentse vraagstukken en knelpunten.

We onderscheiden de volgende functies en taken:

- ▶ Materieel erfgoed en ruimte*
- ▶ Immaterieel erfgoed
- ▶ Musea

*Afgesplitst in afzonderlijk traject i.v.m. taken Ruimtelijke Ordening

Het onderscheid in wettelijke taken en (gedeelde) ambities

- ▶ Wettelijk
- ▶ Streektaal
- ▶ Archieven
- ▶ Materieel erfgoed*

Ambities (gedeelde)

- ▶ Regionale geschiedenis
- ▶ Erfgoededucatie
- ▶ Musea
 - projectmatige ondersteuning
 - bovenlokale musea

De gezamenlijke doelen op het Drents erfgoed:

- ▶ Drents erfgoed zichtbaar en beleefbaar
- ▶ Drentse identiteit versterkt

Hoe gaan we daar gezamenlijk aan werken?

Culturele Allianties Nieuwe Stijl

- ▶ Drents erfgoed in verbinding met ruimtelijke gebiedsopgaven, cultuur, economie en duurzaamheid.

- ▶ Binnen thema's zoals vitaal platteland, demografische ontwikkelingen, leefbaarheid, economie en toerisme.

Kader van Culturele allianties Nieuwe Stijl:

- ▶ Drentse of regionale thema's zoals leefbaarheid en toerisme
- ▶ Afspraken maken op basis van gemeenschappelijke doelen
 - Innovatie, ontwikkelen, initiëren, lobby
 - Op bovenlokale, regionale of provinciale maat
 - Integrale werkwijze
- ▶ Middeleninzet bepalen
 - Financiën, organisatie, planning en partners

Thema	Wettelijke taak of ambitie	Huidige situatie: Gemeente en/of provincie	Toekomstige situatie: Gemeente en/of provincie	Intensiveren, Handhaven, Versoberen en Afbouwen	Onderbouwing
Cultureel domein - Erfgoed					
Materieel erfgoed en ruimte*	Wettelijk				
Streektaal	Wettelijk	Provincie (en Gemeenten)	Provincie en Gemeenten	P: Intensiveren G: Intensiveren	Erkenning Nedersaksisch
Archieven	Wettelijk	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	P: Intensiveren (beheer/behoud) G: Handhaven (Cultuur Historische Waarde)	Decentralisatie regionaal archief (RHC)
Regionale Geschiedenis	Ambitie	Provincie	Provincie en Gemeenten	P: Versoberen G: Intensiveren	Gemeenschappelijk belang in het vertellen 'Verhaal van Drenthe'.
Musea:					
- Lokale musea	Ambitie	Gemeenten	Gemeenten	G: Handhaven	Taak gemeenten; lokaal beleid.
- Bovenlokale musea	Ambitie	Provincie	Provincie	P: Handhaven	Provinciale rol voor musea van regionaal/ (inter)nationaal belang.
- Projectmatige ondersteuning	Ambitie	Gemeenten en Provincie	Gemeenten en Provincie	G: Handhaven P: Handhaven	Gemeenschappelijke taak; op basis van projectvoorstellen.

Deelnemers visietraject

De deelnemers aan dit visietraject zijn beleidsmedewerkers van de Drentse gemeenten en de provincie en zijn werkzaam binnen het sociale en/of culturele domein. Het traject stond onder technisch voorzitterschap van dhr. A. Doornbos, vanuit zijn functie binnen het dagelijks bestuur van de VDG.

Vereniging Drentse Gemeenten	dhr. A. Doornbos dhr J. Akse	(technisch voorzitter)
Gemeente Tynaarlo	mw. G. Koopman	
Gemeente Assen	mw. N. Pasche	
Gemeente Midden-Drenthe	dhr. P. de Lange	
Gemeente Borger-Odoorn	mw. P. Raaijen mw. V. van Kesteren	
Gemeente De Wolden	mw. L. Brons	
Gemeente Emmen	dhr. F. Meerhof dhr. J. Meulman	
Gemeente Meppel	mw. D. van Uffelen	
Gemeente Hoogeveen	dhr. A.B.M. Overgoor mw. L. Hagevoort	
Gemeente Coevorden	mw. C. Heesbeen	
Provincie Drenthe	mw. D. Heidema mw. I. Hilberink mw. N. Lubbers dhr. A. de Jong dhr. B.J. Dijkema	

